

L. van Noort

PR No. 22-87

**RENTABILITEIT EN FINANCIERING VAN DE
FRUITTEELT IN NEDERLAND OVER 1987
(OOGST 1987/88)**

Augustus 1989

**Landbouw-Economisch Instituut
Afdeling Tuinbouw**

REFERAAT

RENTABILITEIT EN FINANCIERING VAN DE FRUITTEELT IN NEDERLAND OVER 1987 (oogst, 1987/88)

Noort, L. van

Den Haag, Landbouw-Economisch Instituut, 1989

Periodieke Rapportage 22-87

ISSN 0921-4186

31 p., 8 tab. 15 bijl.

Deze publikatie geeft informatie over rentabiliteit, het inkomen, het financieringsgedrag en de vermogenspositie. De bedrijven hadden gemiddeld een verlies van f 62.320,- dat is 19% van de kosten (in 1986 -24%).

Het totaal gezinsinkomen bedroeg f 62.890,- per ondernemer (in 1986 f 52.310,-). Na aftrek van het saldo van de persoonlijke belastingen, de WIR-premie en de premieheffing bleef er f 58.340,- over als besteedbaar inkomen voor gezin en bedrijf. De besparing bedroeg f 14.490,- per ondernemer.

Per bedrijf kwam f 60.680,- aan eigen middelen ter beschikking. Het vreemd vermogen nam toe met f 44.210,- zodat totaal f 104.890,- aan middelen ter beschikking kwam. Op leningen o/g werd f 12.340,- afgelost en de bruto-investeringen bedroegen f 82.400,-.

De totale bezittingen bedroegen f 1.234.700,- per bedrijf, deze werden gemiddeld met 75% eigen vermogen gefinancierd.

In het rapport zijn de bedrijven gegroepeerd naar: geografische ligging en bedrijfsomvang.

Rentabiliteit/Inkomen/Financiering/Fruittelt in Nederland

Overname van de inhoud toegestaan, mits met duidelijke bronvermelding.

Inhoud

	Blz.
1. OPZET EN METHODE VAN HET ONDERZOEK	5
1.1 Doel	5
1.2 De steekproef	5
1.3 Uitgangspunten voor het onderzoek	6
1.4 Omzetbelasting	7
1.5 WIR-premie	7
1.6 Leeswijzer	8
2. KERNCIJFERS OVER DE BEDRIJFSUITKOMSTEN IN 1985 TOT EN MET 1987	
Tabellen	
2.1 Enkele procentuele kengetallen bij de bedrijfsuitkomsten over 1985, 1986 en 1987	9
2.2 De bedrijfsresultaten per bedrijf en per ondernemer in 1985, 1986 en 1987	9
2.3 Kosten, opbrengsten en bedrijfsresultaat in gulden per ha pit- en steenvruchten	10
2.4 Procentuele veranderingen van waarde, volume en prijzen per ha pit- en steenvruchten (ten opzichte van het voorafgaande jaar)	10
3. DE BEDRIJFSRESULTATEN, INKOMEN, BESTEDING EN BESPARING, HERKOMST EN BESTEDING VAN MIDDELEN EN DE BALANSEN IN 1985 TOT EN MET 1987	
Tabellen	
3.1 De bedrijfsresultaten per bedrijf	11
3.2 Inkomen, gezinsbesteding en besparing per ondernemer	11
3.3 Herkomst en besteding van de middelen per bedrijf	12
3.4 Balansen per 31 december per bedrijf	12
BIJLAGEN	
1. Grondgebruik over 1987	14
2. Arbeidsbezetting en energieverbruik over 1987	15
3. Bedrijfsresultaten over 1987	16
4. Spreiding van het netto-bedrijfsresultaat in procenten van de kosten	17
5. Arbeidsopbrengst, inkomen, gezinsbesteding en besparing in 1987	18
6a. Spreiding van de arbeidsopbrengst van de ondernemer	19
6b. Spreiding van het ondernemersinkomen van de ondernemer	20
6c. Spreiding van het totaal gezinsinkomen van de ondernemer	21

INHOUD (vervolg)

	Blz.
7. Spreiding van de besparing	22
8. Herkomst van de middelen	23
9. Besteding van de middelen	24
10. Spreiding van de bruto-investeringen	25
11. Balans per 31 december 1987	26
12. Samenstelling van het vreemde vermogen per 31 december 1987 en de vermogensvergelijking	27
13. Spreiding van het eigen vermogen in procenten van het totaalvermogen per 31 december 1987	28
14. Liquiditeiten, voorraad materialen e.d. en veld- inventaris minus vreemd vermogen op korte termijn per 31 december 1987	29
15. Spreiding van de liquiditeiten, voorraad materialen e.d. en veldinventaris minus vreemd vermogen op korte termijn in procenten van de kosten	30

1. Opzet en methode van het onderzoek

1.1 Doel

Het doel van het onderzoek is inzicht te verkrijgen in het niveau en de ontwikkeling van de rentabiliteit, de inkomensvorming, het financieringsgedrag alsmede de vermogenspositie. Het onderzoek wordt uitgevoerd in acht takken van tuinbouw, te weten:

1. groenteteelt onder glas;
2. snijbloemen onder glas;
3. potplantenteelt onder glas;
4. champignonteelt;
5. fruitteelt;
6. groenteteelt in de open grond;
7. boomkwekerij;
8. bloembollenteelt.

Van de onder 1 t/m 6 genoemde takken van tuinbouw worden ramingen van de rentabiliteit gemaakt die in de laatste maanden van het respectievelijke boekjaar of oogstjaar worden gepubliceerd. Deze ramingen worden gevolgd door "voorlopige cijfers" van de rentabiliteit die worden opgenomen in het: "Landbouw-Economisch Bericht". De cijfers in dit rapport hebben een definitief karakter. Dit onderzoek wordt uitgevoerd in het kader van de algemene opdracht van het Ministerie van Landbouw en Visserij en het bedrijfsleven jaarlijks de bedrijfseconomische resultaten van de tuinbouw te onderzoeken.

1.2 De steekproef

De cijfers over de rentabiliteit en de financiering zijn gebaseerd op boekhoudingen die door het LEI zijn samengesteld van steekproefbedrijven.

De steekproeven ten behoeve van dit onderzoek worden eenmaal in de zes jaar vernieuwd en tussentijds bijgesteld. De steekproef van de fruitteelt in Nederland dateert van het boekjaar 1985 en is met behulp van de gegevens van de Landbouwtelling 1987 bijgesteld.

De populatie - waaruit de steekproef voor de fruitteelt is samengesteld - heeft betrekking op bedrijven:

- a. waarvan de ondernemer een agrarisch hoofdberoep heeft;
- b. met een bedrijfsomvang van 70 en meer sbe;
- c. waarvan 60% en meer van de sbe betrekking heeft op pit- en steenvruchten.

Aan deze criteria voldeden - bij de aanvraag van de steekproef - 1.694 bedrijven met een oppervlakte van 15.349 ha pit- en steenvruchten. Om de verhouding tussen het aantal steekproefbedrijven en de betrouwbaarheid van de uitkomsten te begunstigen zijn de bedrijven van de populatie - dat is het totaal van de bedrijven waarvoor de steekproef representatief is - bemonsterd met verschillende steekproefpercentages 1).

- a. 2,8% voor bedrijven met 70-160 sbe;
- b. 4,4% voor bedrijven met 160-340 sbe;
- c. 8,9% voor bedrijven met 340 en meer sbe.

In het boekjaar 1987 konden 56 bedrijven in het onderzoek worden betrokken. Deze steekproefbedrijven vertegenwoordigen een populatie van 1.260 bedrijven met een oppervlakte pit- en steenvruchten van 12.702 ha. De landelijke oppervlakte met pit- en steenvruchten bedroeg in 1987 21.682 ha. Met dit onderzoek wordt hiervan 59% gerepresenteerd.

1.3 Uitgangspunten voor het onderzoek

Voor alle bedrijven is een bedrijfseconomische boekhouding samengesteld. Dit betekent dat:

- de arbeid van de ondernemers en de gezinsleden is gewaardeerd op CAO-basis inclusief het werkgeversaandeel in de sociale lasten.
De gecalculeerde arbeidskosten bedroegen per uur voor ondernemers f 28,90, voor mannelijke gezinsleden van 22 jaar en ouder afhankelijk van functiejaren f 25,90 - f 27,70, voor vrouwelijke gezinsleden van 22 jaar en ouder f 19,70, voor jeugdigen een evenredig lager bedrag;
- over het geïnvesteerde vermogen een rente is gecalculeerd van 7,0% met uitzondering van het vermogen dat in de grond en de normale behoefte aan vlottende middelen is opgesloten waarvoor respectievelijk 2,5% en 6,5% is berekend. Het geïnvesteerde vermogen 2) is de som van de waarde van de grond; de economische boekwaarde van de dode en de levende inventaris; de normale behoefte aan vlottende middelen;
- de afschrijving op de slijtende duurzame produktiemiddelen is gebaseerd op de nieuwwaarde, waarbij rekening is gehouden met de economische levensduur en het waardeverloop van de objecten. Met ingang van het boekjaar 1986 wordt de aanspraak op WIR-premie niet meer in mindering gebracht op de nieuwwaarde;

-
- 1) De populatie waarop deze steekproef is gebaseerd is beschreven in "Mededeling no. 342".
 - 2) Inclusief de gehuurde objecten.

- de kosten van vaste plantopstanden onder de kosten zijn opgenomen. Het grootste deel van dit bedrag is tegengeboekt onder de opbrengsten op de rekening "aanwas vaste plantopstanden". In de produktieve periode van de vaste plantopstanden wordt jaarlijks een afschrijving berekend;
- de waarde van de grond normatief is vastgesteld op basis van een actuele waarde die afhankelijk van het gebied, varieert van f 32.500,- tot f 45.000,- per ha;
- de slijtende duurzame produktiemiddelen zijn gewaardeerd tegen boekwaarde op basis van de nieuwwaarde;
- de woonhuizen zijn gewaardeerd tegen boekwaarde op basis van herbouwwaarde.

In de bedrijfseconomische boekhoudingen is geen rekening gehouden met:

- de vergoeding voor leiding en toezicht van de ondernemer. Dit kostenelement maakt derhalve deel uit van het netto-bedrijfsresultaat. Dit laatste mag dan ook niet worden aangezien voor de bedrijfseconomische winst;
- de nog te betalen persoonlijke belasting en premieheffing.

1.4 Omzetbelasting

5% van de bedrijven heeft gekozen voor de "ondernemersregeling" in de zin van de wet op de omzetbelasting; dit betekent dat voor deze bedrijven de kosten, de opbrengsten, de investeringen en de waardering van de slijtende duurzame produktiemiddelen exclusief omzetbelasting zijn opgenomen. Voor de resterende bedrijven die onder de "Landbouwregeling" vallen is alles inclusief omzetbelasting opgenomen.

1.5 WIR-premie

Bij de vaststelling van de nieuwwaarde van de slijtende duurzame produktiemiddelen werd in de periode 1979 tot en met 1985 rekening gehouden met de aanspraak op WIR-premie. Nu de ontvangen WIR-premie - als gevolg van een wettelijke maatregel - mede afhankelijk is van de betaalde inkomstenbelasting is de werkwijze met ingang van 1986 gewijzigd. Dit betekent dat de aftrek niet meer wordt toegepast. De slijtende duurzame produktiemiddelen zijn per begin 1986 hoger gewaardeerd en de kosten van rente en afschrijving zijn gestegen. In de tabellen zijn de cijfers over het boekjaar 1985 exclusief de aanspraak op WIR-premie vermeld. Hierdoor zijn de cijfers van 1986 en 1987 ook vergelijkbaar met die van 1985. De ontvangen WIR-premie wordt met ingang van 1986 afzonderlijk geboekt bij de persoonlijke belastingen.

1.6 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 zijn de belangrijkste kengetallen opgenomen. Uitgebreidere gegevens met betrekking tot de bedrijfsuitkomsten zijn in hoofdstuk 3 vermeld. De gegevens hebben in beide hoofdstukken betrekking op het gemiddelde fruitbedrijf in Nederland in de periode 1985 tot en met 1987.

In de bijlagen 1 tot en met 15 zijn de bedrijfsuitkomsten meer gedetailleerd opgenomen. De cijfers hebben uitsluitend betrekking op het boekjaar 1987. De bedrijven zijn in voornoemde bijlagen onderscheiden naar geografische ligging en bedrijfsomvang.

2. Kerncijfers over de bedrijfsuitkomsten in 1985 tot en met 1987

Tabel 2.1 Enkele procentuele kengetallen bij de bedrijfsuitkomsten over 1985, 1986 en 1987

Kengetallen	1985	1986	1987
Netto-bedrijfsresultaat per bedrijf			
als percentage van de kosten	-22	-24	-19
Percentage winstgevende bedrijven	7	11	11
Percentage ondernemers met positieve besparing	52	49	55
Eigen vermogen per bedrijf als percentage van totaal vermogen (solvabiliteit)	80	78	75
Liquiditeit op korte termijn als percentage van de kosten	44	43	43

Tabel 2.2 De bedrijfsresultaten per bedrijf en per ondernemer in 1985, 1986 en 1987 (x 1000 gulden)

	1985	1986	1987
Aantal bedrijven van de populatie	1272	1262	1260
Aantal ondernemers per bedrijf	1,29	1,28	1,30
Oppervlakte pit- en steenvruchten in are	967	968	1008
Bedrijfsresultaat per bedrijf			
Opbrengsten	228,2	237,5	269,7
Kosten	291,9	311,1	332,0
Netto-bedrijfsresultaat	-63,7	-73,6	-62,3
Inkomen en besparing per ondernemer			
Arbeidsopbrengst van de ondernemer	10,3	0,5	8,8
Totaal gezinsinkomen	57,6	52,3	62,9
Besteedbaar inkomen gezin en bedrijf	45,0	45,5	58,3
Gezinsbestedingen	43,6	44,4	43,8
Besparingen	1,4	1,1	14,5
Herkomst middelen per bedrijf			
Totaal van eigen middelen	44,3	51,2	60,7
Totaal van vreemde middelen	7,8	47,7	44,2
Totaal beschikbare middelen	52,1	98,9	104,9
Besteding middelen per bedrijf			
Aflossing leningen o/g	15,7	10,1	12,3
Bruto-investeringen	41,2	78,0	82,4
Mutaties in liquiditeiten	-4,5	7,1	10,5
Overige bestedingen	-0,3	3,7	-0,3
Totale besteding van middelen	52,1	98,9	104,9
Het eigen- en vreemd vermogen			
Eigen vermogen per einde boekjaar	869,7	908,7	932,2
Vreemd vermogen per einde boekjaar	223,4	261,2	302,5
Totaal vermogen per einde boekjaar	1093,1	1169,9	1234,7

N.B. Ten behoeve van de vergelijkbaarheid zijn de cijfers in de tabellen over 1985 exclusief WIR-premie opgenomen (-huidige methode).

Tabel 2.3 Kosten, opbrengsten en bedrijfsresultaat in guldens per ha pit- en steenvruchten

	1985	1986	1987
Aantal bedrijven	57	56	56
Oppervlakte pit- en steenvruchten in are	967	968	1008
Arbeidsbezetting in mensuren per ha pit- en steenvruchten	536	572	572
Bruto-investeringen per ha pit- en steenvruchten	4260	8060	8170
Kosten			
Arbeid	11110	11370	11350
Rente	4280	4400	4820
Afschrijvingen	4800	4850	4910
Materialen	2740	4170	4550
Afleveringskosten	2180	2970	2860
Overige kosten	5080	4350	4440
Totale kosten	30190	32140	32930
Opbrengsten			
Fruit	15560	16090	18230
Aanwas vaste plantopstand	3520	4970	5500
Overige opbrengsten	4520	3480	3020
Totale opbrengsten	23600	24540	26750
Netto-bedrijfsresultaat	-6590	-7600	-6180
Idem in procenten van de kosten	-22	-24	-19

Tabel 2.4 Procentuele veranderingen van waarde, volume en prijzen per ha pit- en steenvruchten (ten opzichte van het voorafgaande jaar)

	1986 t.o.v. 1985			1987 t.o.v. 1986		
	waarde	volume	prijs	waarde	volume	prijs
Kosten						
Arbeid	2,4	0,9	1,5	-0,2	-0,6	0,4
Rente	2,9	0,9	2,0	9,6	2,4	7,1
Afschrijvingen	1,4	-2,5	4,0	0,8	-2,7	3,6
Materialen	52,5	50,0	1,7	9,0	10,4	-1,3
Afleveringskosten	35,8	40,7	-3,5	-3,5	-6,0	2,7
Overige kosten	-14,3	-14,8	0,7	2,0	1,2	0,7
Totale kosten	6,5	4,9	1,5	2,5	0,6	1,8
Opbrengsten						
Fruit	3,3	35,0	-23,4	13,3	-4,2	18,3
Overige opbrengsten	5,2	8,9	-3,4	0,8	-1,1	1,9
Totale opbrengsten	4,0	23,7	-16,0	9,0	-3,3	12,8

3. De bedrijfsresultaten, inkomen, besteding en besparing, herkomst en besteding van middelen en de balansen in 1985 tot en met 1987

Tabel 3.1 De bedrijfsresultaten per bedrijf

	1985	1986	1987
Aantal bedrijven	57	56	56
Oppervl. pit- en steenvruchten in are	967	968	1008
Arbeidsbezetting in mensjaren	2,97	3,18	3,30
Geïnvesteed vermogen per 1 januari	1028000	1057000	1092000
	x1000 gld.	x1000 gld.	x1000 gld.
Kosten			
Arbeid	107,4	110,1	114,4
Rente	41,4	42,6	48,7
Afschrijvingen	46,4	47,2	49,5
Materialen	26,5	40,4	45,8
afleveringskosten	21,1	28,7	28,9
Overige kosten	49,1	42,1	44,7
Totale kosten	291,9	311,1	332,0
Opbrengsten			
Fruit	150,5	155,7	183,7
Aanwas vaste plantopstand	34,0	48,1	55,5
Overige opbrengsten	43,7	33,7	30,5
Totale opbrengsten	228,2	237,5	269,7
Netto-bedrijfsresultaat	-63,7	-73,6	-62,3
Idem in procenten van de kosten	-22	-24	-19

Tabel 3.2 Inkomen, gezinsbesteding en besparing per ondernemer (x 1000 gld.)

	1985	1986	1987
Aantal bedrijven	57	56	56
Aantal ondernemers	79	77	77
Netto-bedrijfsresultaat	-49,3	-57,6	-47,9
Arbeidsopbrengst van de ondernemer	10,3	0,5	8,8
Ondernemersinkomen	32,5	24,4	34,5
Gezinsinkomen uit het bedrijf	40,6	33,9	46,2
Totaal gezinsinkomen	57,6	52,3	62,9
Besteedbaar inkomen gezin en bedrijf	45,0	45,5	58,3
Totaal van gezinsbestedingen	43,6	44,4	43,8
Besparingen	1,4	1,1	14,5

Tabel 3.3 *Herkomst en besteding van de middelen per bedrijf (x 1000 gld.)*

	1985	1986	1987
Aantal bedrijven	57	56	56
Herkomst			
Afschrijvingen	46,5	47,2	49,5
Besparingen	<u>1,8</u>	<u>1,3</u>	<u>18,9</u>
Totaal van afschrijvingen en besparingen	48,3	48,5	68,4
Overige mutaties in het eigen vermogen	-8,1	1,0	-8,8
Vermogenssubsidies	<u>4,1</u>	<u>1,7</u>	<u>1,1</u>
Totaal van eigen middelen	44,3	51,2	60,7
Nieuwe leningen o/g op lange termijn	13,0	44,0	47,5
Overige mutaties in het vreemde vermogen	<u>-5,2</u>	<u>3,7</u>	<u>-3,3</u>
Totaal van beschikbare middelen	52,1	98,9	104,9
Besteding			
Aflossingen op leningen o/g	15,7	10,1	12,3
Bruto-investeringen	41,2	78,0	82,4
Mutaties in materialen en vooruitbetaalde kosten	3,4	2,0	-5,5
Netto-investeringen en beleggingen buiten het bedrijf	-3,7	1,7	5,2
Mutaties in liquiditeiten	<u>-4,5</u>	<u>7,1</u>	<u>10,5</u>
Totaal besteding van middelen	52,1	98,9	104,9

Tabel 3.4 *Balansen per 31 december per bedrijf (x 1000 gld)*

	1985	1986	1987
Aantal bedrijven	57	56	56
Activa			
Duurzame produktiemiddelen	765,7	829,6	876,9
Voorraad materialen	8,3	10,6	6,1
Liquiditeiten	137,3	144,8	157,8
Overige bezittingen	<u>181,8</u>	<u>184,9</u>	<u>193,9</u>
Totaal activa	1093,1	1169,9	1234,7
Passiva			
Vreemd vermogen op lange termijn	206,6	239,7	280,4
Vreemd vermogen op korte termijn	16,8	21,5	22,1
Totaal vreemd vermogen	223,4	261,2	302,5
Eigen vermogen	<u>869,7</u>	<u>908,7</u>	<u>932,2</u>
Totaal passiva	1093,1	1169,9	1234,7
Eigen vermogen in % van het totaal vermogen			
	80	78	75

BIJLAGEN 1 t/m 15

Bijlage 1 Grondgebruik over 1987 (gemiddeld per bedrijf)

	Alle bedrij- ven	W.v. bedrijven gelegen in:		Indeling naar bedrijfs- omvang op basis van sbe		
		West- Ned.	Midden- Ned.	70-160 sbe	160-260 sbe	260 sbe en meer
Aantal bedrijven	56	21	21	15	24	17
Aantal bedrijven in %	100	38	42	36	45	19
Aantal sbe	207	205	190	122	208	369
	are	are	are	are	are	are
Appelen						
James Grieve	50	50	49	37	51	75
Cox's Orange Pippin	138	174	91	80	137	251
Golden Delicious	155	135	106	90	149	297
Goudreinette	75	66	86	44	74	138
Winston	20	33	8	12	33	5
Lombarts Calville	30	20	44	29	31	30
Laxton Superb	1	0	3	1	1	1
Benoni	11	13	15	13	11	10
Elstar	109	78	135	69	86	237
Gloster	36	37	27	20	29	82
Jonagold	86	86	91	45	82	176
Karmijn de Sonnaville	28	30	17	16	30	46
Overige appelrassen	70	68	63	39	67	132
Totaal appelen	809	790	735	495	781	1480
w.v nog niet in volle prod.	292	214	300	174	236	654
Peren						
Conference	77	97	71	45	90	109
Beurre Hardy	13	23	8	6	16	18
Doyenne du Comice	50	64	45	34	61	54
Overige pererassen	41	43	57	28	48	51
Totaal peren	181	227	181	113	215	232
w.v nog niet in volle prod.	45	44	54	29	58	44
Pruimen	12	14	6	11	12	16
Kersen	4	0	9	0	7	0
Morellen	2	0	0	4	0	0
Totaal ov. pit- en steenvr.	18	14	15	15	19	16
Totaal pit- en steenvruchten	1008	1031	931	623	1015	1728
w.v nog niet in volle prod.	342	261	354	211	296	705
Overige tuinbouwprodukten	30	6	1	16	20	77
Akkerbouw en grasland	131	115	139	88	144	183
Braakland	46	56	38	23	30	136
Totaal beteelbaar	1215	1208	1109	750	1209	2124
Verhuurd aan derden	56	86	18	51	64	45
Erf, blijvende paden, enz.	54	54	59	40	50	91
Totaal kadastrale opp.	1325	1348	1186	841	1323	2260
waarvan eigendom	892	970	991	684	832	1433

Bijlage 2 Arbeidsbezetting en energieverbruik over 1987 (gemiddeld per bedrijf)

	Alle bedrij- ven	W.v. bedrijven gelegen in:		Indeling naar bedrijfs- omvang op basis van sbe		
		West- Ned.	Midden- Ned.	70-160 sbe	160-260 sbe	260 sbe en meer
Aantal bedrijven	56	21	21	15	24	17
Aantal ondernemers per bedrijf	1,30	1,40	1,26	1,13	1,24	1,76
Gemiddelde leeftijd van de ondernemer	46	46	46	49	46	43
Arbeidsbezetting in mensjaren:						
arbeid van de ondernemer	1,47	1,53	1,40	1,14	1,48	2,06
arbeid van de echtgenotes	0,29	0,22	0,32	0,21	0,30	0,40
arbeid van de overige gezinleden	0,15	0,11	0,18	0,17	0,15	0,13
arbeid van vast personeel	0,16	0,11	0,13	0,00	0,06	0,73
arbeid van los personeel	<u>1,23</u>	<u>1,10</u>	<u>1,11</u>	<u>0,69</u>	<u>1,19</u>	<u>2,36</u>
Totale arbeidsbezetting	3,30	3,07	3,14	2,21	3,18	5,68
Energieverbruik:						
gas m3 x1000	0,1	0,0	0,1	0,1	0,0	0,4
petroleum lt x1000	0,1	0,0	0,2	0,1	0,1	0,0
ov. olie lt x1000	0,1	0,1	0,0	0,1	0,0	0,0
Totaal verbruik in k/cal x 1.000.000	2	1	2	2	2	3
Idem in joules x 1.000.000.000	8	3	9	6	6	13
Electriciteit (x 1000 KWH)	11,7	9,2	13,3	5,2	10,5	27,1

Bijlage 3 Bedrijfsresultaten over 1987 (gemiddeld per bedrijf)

	Alle bedrij- ven	W.v. bedrijven gelegen in:		Indeling naar bedrijfs- omvang op basis van sbe		
		West- Ned.	Midden- Ned.	70-160 sbe	160-260 sbs	260 sbe en meer
Aantal bedrijven	56	21	21	15	24	17
Omzet in %	100	41	39	18	41	41
Geïnvesteed vermogen per begin van het boekjaar	1092000	1147000	981000	627000	1088000	1995000
KOSTEN						
Afschrijving duurzame pro- duktiemiddelen	26400	26830	26140	13060	26110	52730
Afschrijving vaste plant- opstand	23130	29120	17940	14130	23230	40190
Huur en pacht	3390	3000	1170	770	3700	7670
Rente	48650	52540	46840	28610	47550	89760
Onderhoud	6230	5320	6840	3190	5440	13930
Elektriciteit	2340	1760	2650	1110	2150	5170
Gas	40	0	30	20	0	180
Overige energiekosten	70	40	90	80	80	30
Meststoffen	2450	1750	2700	790	2190	6250
Zaad- plant- en pootgoed	19760	22790	18950	9060	15010	51580
Gewasbeschermingsmiddelen	14530	14260	13500	8580	14290	26520
Overige materialen	9100	10090	8930	3680	7230	23930
Veekosten	5780	9110	4760	0	3570	22110
Werk door darden	2750	2310	2700	1860	2420	5230
Afleveringskosten	28860	31990	29650	14450	32150	48750
Autokosten 1)	3450	3550	3420	2030	3480	6080
Arbeid ondernemers	73720	76750	70230	57110	74500	103780
Arbeid echtgenotes	9830	7350	10930	7270	10270	13730
Arbeid ov. gezinsleden	5410	3780	6280	6090	5380	4170
Arbeid personeel	25440	22010	22770	11070	22920	59060
Overige kosten	20670	19330	20690	13740	18350	39540
TOTALE KOSTEN	332000	343680	317210	196700	320020	620390
OPBRENGSTEN						
Groenten	2500	450	1490	620	1270	9000
Fruit	183740	198800	179250	98670	173230	372160
Boomkwekerij	4800	3740	230	0	2700	18950
Overige tuinbouwprodukten	490	0	10	350	810	0
Akkerbouw en veeteelt	9600	13940	6870	2020	7160	29950
Overige opbrengsten	12980	15120	12200	8420	11390	25520
Aanwas vaste plantopstand	55500	54410	53240	26640	50360	123090
Aanwas boomkwekerij	70	-980	-130	0	-240	980
TOTALE OPBRENGSTEN	269680	285480	253160	136720	246680	579650
NETTO-BEDRIJFSRESULTAAT	-62320	-58200	-64050	-59980	-73340	-40740
in % van de kosten	-19	-17	-20	-30	-23	-7
in % van het geïnv. verm.	-6	-5	-7	-10	-7	-2
Arbeidsopbrengst per mens- jaar	15770	16850	14680	9740	12480	24640

1) Exclusief afschrijving en rente.

Bijlage 4 Spreiding van het netto-bedrijfsresultaat in procenten van de kosten (rentabiliteit) in 1987 (aantal bedrijven per rentabiliteitsklasse in procenten)

	Alle bedrijven	Waarvan bedrijven gelegen in:		Indeling naar bedrijfsomvang op basis van sbe		
		West-Nederland	Midden-Nederland	70-160 sbe	160-260 sbe	260 e.m.
Aantal bedrijven	56	21	21	15	24	17
Rentabiliteitsklasse	%	%	%	%	%	%
Negatief						
40 en meer	14	19	9	28	8	-
40 - 30	33	22	42	38	39	9
30 - 20	15	5	27	21	12	10
20 - 10	13	21	6	-	16	28
10 - 0	14	21	9	8	17	24
Totaal verliesgevend	89	88	93	95	92	71
Positief						
0 - 10	4	2	-	-	4	14
10 - 20	-	-	-	-	-	-
20 en meer	7	10	7	5	4	15
Totaal winstgevend	11	12	7	5	8	29
	100	100	100	100	100	100
Netto-bedrijfsresultaat in % van de kosten (ongewogen gemiddelde)						
Standaardfout	-23	-21	-26	-33	-23	-6
	2,7	4,9	3,9	4,7	3,7	4,3

Bijlage 5 Arbeidsopbrengst, inkomen, gezinsbesteding en besparing in 1987 (gemiddeld per ondernemer)

	Alle bedrij- ven	W.v. bedrijven gelegen in:		Indeling naar bedrijfs- omvang op basis van sbe		
		West- Ned.	Midden- Ned.	70-160 sbe	160-260 sbe	260 sbe en meer
Aantal bedrijven	56	21	21	15	24	17
Aantal ondernemers	77	31	28	17	30	30
Netto-bedrijfsresultaat	-47940	-41490	-50680	-53180	-58940	-23110
Handenarbeid v.d. ondern.	56710	54710	55580	50640	59870	58880
Arbeidsopb. v.d. ondern.	8770	13220	4900	-2540	930	35770
Berekende rente +	37420	37460	37060	25370	38210	50910
Ontvangen rente +	210	190	20	90	220	340
Betaalde rente -	12370	10720	13670	11180	10970	16150
Financiële kosten -	620	930	420	370	720	760
Saldo	24640	26000	22990	13910	26740	34340
Rentesubsidie	1050	550	710	610	940	1790
Ondernemersinkomen	34460	39770	28600	11980	28600	71900
Handenarbeid echtgenote	7560	5240	8650	6440	8250	7790
Handenarb. ov. gezinsleden	4170	2700	4970	5410	4330	2360
Tot. handenarb. gezinsl.	11730	7940	13620	11850	12580	10150
Gezinsinkomen uit bedrijf	46190	47710	42220	23830	41180	82050
Inkomen buiten het bedrijf	16700	17420	17940	20140	15440	14560
Totaal gezinsinkomen	62890	65130	60160	43970	56620	96610
Af: ontv./bet. WIR-premie	-170	0	-420	-530	0	0
Persoonlijke belastingen	1180	5490	170	70	980	2890
Premies voor volksverz.	3540	4810	4220	3100	2460	5860
Tot. v. belast. en premies	4550	10300	3970	2640	3440	8750
Besteedb. ink. gezin en bedr.	58340	54830	56190	41330	53180	87860
Af: premie vrijw. verz.	3890	3450	4240	3260	4510	3610
Betaald loon gezinsleden	400	610	0	80	800	130
Overige gezinsbestedingen	39550	33280	45570	32220	40890	46350
Totaal van gezinsbest.	43840	37340	49810	35560	46200	50090
Besparing incl. WIR-premie	14490	17490	6380	5770	6980	37770
Besparing excl. WIR-premie	14320	17490	5970	5240	6980	37770
Spec. v/h ink. buiten bedr.						
Positief						
Huurwaarde woning(en)	7560	6300	9180	8420	7170	7160
Huren buiten bedrijf	270	0	0	0	330	510
Rente buiten bedrijf	2340	2360	2330	3630	1740	1750
Uitkering volksverzekeringen	4260	4590	4530	5290	3760	3840
Inkomen uit arbeid	6220	7260	7650	8050	6270	3900
Overige baten	1430	290	1520	930	1030	2670
Totaal positief	22080	20800	25210	26320	20300	19830
Negatief						
Afschrijving woning(en)	2630	2110	3070	2810	2540	2550
Onderhoud, verzekering en grondlasten woning(en)	1090	660	1600	980	1050	1300
Rente privé-leningen	1440	570	2080	1950	1070	1410
Overige lasten	220	30	520	430	190	10
Totaal negatief	5380	3370	7270	6170	4860	5270
Inkomen buiten bedrijf	16700	17430	17940	20150	15440	14560

Bijlage 6A Spreiding van de arbeidsopbrengst van de ondernemer (aantal ondernemers per inkomensklasse in procenten)

	Alle bedrijven	Waarvan bedrijven gelegen in:		Indeling naar bedrijfsomvang op basis van sbe		
		West-Nederland	Midden-Nederland	70-160 sbe	160-260 sbe	260 sbe e.m.
Aantal bedrijven	56	21	21	15	24	17
Aantal ondernemers	77	31	28	17	30	30
	%	%	%	%	%	%
Negatief						
f 60.000,- en meer	3	3	4	-	7	2
f 60.000,- tot f 45.000,-	5	5	7	7	6	-
f 45.000,- tot f 30.000,-	11	-	17	23	6	3
f 30.000,- tot f 15.000,-	9	10	9	9	15	-
f 15.000,- tot f 0,-	21	23	19	32	20	8
Totaal negatief	49	41	56	71	54	15
Positief						
f 0,- tot f 15.000,-	18	29	9	7	16	35
f 15.000,- tot f 30.000,-	10	3	17	7	10	13
f 30.000,- tot f 45.000,-	5	7	5	7	7	-
f 45.000,- tot f 60.000,-	6	9	2	-	7	11
f 60.000,- tot f 90.000,-	6	8	-	8	3	8
f 90.000,- tot f 120.000,-	1	-	-	-	-	3
f 120.000,- en meer	5	3	11	-	3	17
Totaal positief	51	59	44	29	46	87
	100	100	100	100	100	100

Bijlage 6B Spreiding van het ondernemersinkomen van de ondernemer (aantal ondernemers per inkomensklasse in procenten)

	Alle be- drij- ven	Waarvan bedrij- ven gelegen in:		Indeling naar be- drijfsomvang op basis van sbe		
		West- Neder- land	Midden- Neder- land	70- 160 sbe	160- 260 sbe	260 sbe e.m.
Aantal bedrijven	56	21	21	15	24	17
Aantal ondernemers	77	31	28	17	30	30
	%	%	%	%	%	%
Negatief						
f 30.000,- en meer	8	9	9	14	7	3
f 30.000,- tot f 15.000,-	3	-	4	11	-	-
f 15.000,- tot f 0,-	8	3	12	13	8	-
Totaal negatief	19	12	25	38	15	3
Positief						
f 0,- tot f 15.000,-	20	24	17	18	33	-
f 15.000,- tot f 30.000,-	19	12	23	21	13	27
f 30.000,- tot f 45.000,-	15	25	7	7	13	27
f 45.000,- tot f 60.000,-	3	-	7	-	7	-
f 60.000,- tot f 90.000,-	8	10	10	7	10	8
f 90.000,- tot f 120.000,-	8	10	-	9	6	8
f 120.000,- en meer	8	7	11	-	3	27
Totaal positief	81	88	75	62	85	97
	100	100	100	100	100	100

Bijlage 6C Spreiding van het totaal gezinsinkomen van de ondernemer (aantal ondernemers per inkomensklasse in procenten)

	Alle be- drij- ven	Waarvan bedrij- ven gelegen in:		Indeling naar be- drijfsomvang op basis van sbe		
		West- Neder- land	Midden- Neder- land	70- 160 sbe	160- 260 sbe	260 sbe e.m.
Aantal bedrijven	56	21	21	15	24	17
Aantal ondernemers	77	31	28	17	30	30
	%	%	%	%	%	%
Negatief						
f 30.000,- tot f 15.000,-	1	-	-	-	-	3
f 15.000,- tot f 0,-	5	5	4	14	3	-
Totaal negatief	6	5	4	14	3	3
Positief						
f 0,- tot f 15.000,-	12	17	12	5	25	-
f 15.000,- tot f 30.000,-	6	4	9	11	3	5
f 30.000,- tot f 45.000,-	26	22	28	43	20	13
f 45.000,- tot f 60.000,-	11	15	5	-	13	21
f 60.000,- tot f 90.000,-	16	14	21	11	20	14
f 90.000,- tot f 120.000,-	7	3	10	7	6	8
f 120.000,- en meer	16	20	11	9	10	36
Totaal positief	94	95	96	86	97	97
	100	100	100	100	100	100

Bijlage 7 Spreiding van de besparing (aantal ondernemers per besparingsklasse in procenten)

	Alle be- drij- ven	Waarvan bedrij- ven gelegen in:		Indeling naar be- drijfsomvang op basis van sbe		
		West- Neder- land	Midden- Neder- land	70- 160 sbe	160- 260 sbe	260 sbe e.m.
Aantal bedrijven	56	21	21	15	24	17
Aantal ondernemers	77	31	28	17	30	30
	%	%	%	%	%	%
Negatief						
f 60.000,- en meer	4	3	4	-	7	3
f 60.000,- tot f 45.000,-	2	5	-	7	-	-
f 45.000,- tot f 30.000,-	11	14	14	9	13	11
f 30.000,- tot f 15.000,-	7	7	5	14	6	-
f 15.000,- tot f 0,-	<u>21</u>	<u>7</u>	<u>31</u>	<u>15</u>	<u>28</u>	<u>16</u>
Totaal negatief	45	36	54	45	54	30
Positief						
f 0,- tot f 15.000,-	20	22	23	34	17	8
f 15.000,- tot f 30.000,-	8	12	4	5	3	21
f 30.000,- tot f 45.000,-	6	7	3	-	10	5
f 45.000,- tot f 60.000,-	3	5	-	-	3	5
f 60.000,- en meer	<u>18</u>	<u>18</u>	<u>16</u>	<u>16</u>	<u>13</u>	<u>31</u>
Totaal positief	55	64	46	55	46	70
	100	100	100	100	100	100

Bijlage 8 Herkomst van de middelen (gemiddeld per bedrijf)

	Alle bedrij- ven	W.v. bedrijven gelegen in:		Indeling naar bedrijfs- omvang op basis van sbe		
		West- Ned.	Midden- Ned.	70-160 sbe	160-260 sbe	260 sbe en meer
Aantal bedrijven	56	21	21	15	24	17
Afschrijving duurzame produktiemiddelen	26400	26830	26140	13060	26110	52730
Afschrijving vaste plantop.	<u>23130</u>	<u>29120</u>	<u>17940</u>	<u>14130</u>	<u>23220</u>	<u>40190</u>
Totaal van afschrijvingen	49530	55950	44080	27190	49330	92920
Besparingen	<u>18840</u>	<u>24530</u>	<u>8070</u>	<u>6510</u>	<u>8690</u>	<u>66570</u>
Totaal van afschrijvingen besparingen	68370	80480	52150	33700	58020	159490
Erfenissen en schenkingen	2610	-440	3060	1190	2370	5930
Boekwinsten of -verliezen bij desinvesteringen	-9440	-7190	-6780	-1290	-9240	-25600
Koerswinsten of -verliezen op effecten	-1180	-2450	60	0	-2050	-1420
Betaalde premie levensver- zekering en dergelijke	-970	-800	-1060	-620	-360	-3080
Vergoeding inkomensderving	150	0	360	420	0	0
Vermogenssubsidies:						
- ha-bijdrage vorstschade	970	0	2320	0	380	4230
- woningsubsidie	<u>170</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>940</u>
Totaal van vermogenssubs.	<u>1140</u>	<u>10</u>	<u>2320</u>	<u>10</u>	<u>380</u>	<u>5170</u>
Totaal van eigen middelen	60680	69600	50110	33400	49120	140490
Nieuwe leningen o/g op lange termijn	47490	77960	37340	17670	56650	83100
Mutaties van kredieten van banken op lange termijn	<u>-2870</u>	<u>-3740</u>	<u>-1840</u>	<u>-3990</u>	<u>-7050</u>	<u>9180</u>
Totaal op lange termijn	44620	74220	35500	13680	49600	92280
Mutaties in vr. vermogen op korte termijn	<u>-410</u>	<u>-40</u>	<u>-1560</u>	<u>7830</u>	<u>-6060</u>	<u>-2900</u>
Totaal van vreemde middelen	<u>44210</u>	<u>74180</u>	<u>33940</u>	<u>21510</u>	<u>43540</u>	<u>89380</u>
Totaal beschikbare midd.	104890	143780	84050	54910	92660	229870

Bijlage 9 Besteding van de middelen (gemiddeld per bedrijf)

	Alle bedrij- ven	W.v. bedrijven gelegen in:		Indeling naar bedrijfs- omvang op basis van sbe		
		West- Ned.	Midden- Ned.	70-160 sbe	160-260 sbe	260 sbe en meer
Aantal bedrijven	56	21	21	15	24	17
Aflossingen op leningen o/g	12340	16020	8940	13590	7540	21310
Bruto investeringen in:						
- grond (in exploitatie)	6610	10220	2980	-60	9470	12670
- bedrijfsgebouwen	12620	27740	4690	4440	3880	49020
- overige installaties	4930	2320	7750	1550	4600	12180
- machines en werktuigen	10250	5980	16550	10880	8730	12650
- plantopstanden	43510	42830	45620	19360	40910	96050
- boomwekerij	90	-970	-120	0	-220	980
- vee	-710	-290	-1110	0	-1510	-190
- betaling op lopende investering	3950	3970	5830	9880	920	-290
- overige inventaris	1150	1100	1530	1060	780	2260
Bruto-investeringen	82400	92900	83720	47110	67560	185330
Materialen	-5430	-4410	-8880	-1410	-2310	-20530
Vooruitbetaalde kosten	-80	220	-370	380	120	-1470
Totaal ov. prod. middelen	-5510	-4190	-9250	-1030	-2190	-22000
Woningen	4690	14960	-3880	-3960	12890	1940
Deelname veiling e.d.	-270	-280	10	-650	-470	950
Leningen u/g	-220	-470	0	-120	-290	-280
Overige beleggingen	980	-660	1990	970	20	3260
Netto-investeringen en be- leggingen buiten het bedrijf	5180	13550	-1880	-3760	12150	5870
Voorraad produkt	13340	12030	19230	10660	9830	26820
Vorderingen	530	-4830	-3560	570	-6290	16600
Effecten	1830	5170	-190	-230	-2210	15370
Spaarrekeningen	5280	12280	-4930	-1560	13570	-1230
Kas, bank en postgiro	-10500	850	-8030	-10440	-7300	-18200
Totaal van mutaties en liquiditeiten	10480	25500	2520	-1000	7600	39360
Totaal bestedingen van middelen	104890	143780	84050	54910	92660	229870

N.B. Onder bruto-investeringen moet worden verstaan: aankopen minus verkopen tegen boekwaarde.

Bijlage 10 Spreiding van de bruto-investeringen (aantal bedrijven per investeringsklasse in procenten)

	Alle be- drij- ven	Waarvan bedrij- ven gelegen in:		Indeling naar be- drijfsomvang op basis van sbe		
		West- Neder- land	Midden- Neder- land	70- 160 sbe	160- 260 sbe	260 sbe e.m.
Aantal bedrijven	56	21	21	15	24	17
Investeringsklasse	%	%	%	%	%	%
Negatief	6	5	11	13	4	-
Positief						
f 0,- - f 10.000,-	10	17	-	21	4	5
f 10.000,- - f 20.000,-	5	12	-	8	4	-
f 20.000,- - f 40.000,-	12	-	18	10	17	5
f 40.000,- - f 80.000,-	32	33	29	23	43	24
f 80.000,- - f 150.000,-	21	17	27	20	20	23
f 150.000,- - f 250.000,-	9	9	11	5	8	20
f 250.000,- en meer	5	7	4	-	-	23
	<u>100</u>	<u>100</u>	<u>100</u>	<u>100</u>	<u>100</u>	<u>100</u>

Bijlage 11 Balans per 31 december 1987 (gemiddeld per bedrijf)

	Alle bedrij- ven	W.v. bedrijven gelegen in:		Indeling naar bedrijfs- omvang op basis van sbe		
		West- Ned.	Midden- Ned.	70-160 sbe	160-260 sbe	260 sbe en meer
Aantal bedrijven	56	21	21	15	24	17
Boekw. slijtende duurzame prod. midd. in % van de nieuwwaarde per begin van het boekjaar	28	33	26	23	29	29
Idem per einde boekjaar	25	27	26	23	23	29
Duurz. prod. middelen:						
Grond (in exploitatie)	354980	403730	382310	244750	342690	595870
Bedrijfsgebouwen	79550	101890	73540	38040	71500	178420
Glasopstanden	510	0	1220	0	1140	0
Verwarmingsinstallaties	50	0	90	100	0	60
Overige installaties	19420	14060	28440	7450	18350	44960
Machines en werktuigen	55790	60810	52310	29480	59580	97380
Plantopstanden	332940	362230	301840	196590	322670	619300
Boomwekerij	2060	400	80	0	1190	8100
Vee	2130	1260	3510	0	1530	7660
Bet. op lop. investeringen	4530	4390	6840	9880	1860	560
Overige inventaris	24940	19590	25070	15620	20770	52670
Totaal	876900	968360	875250	541910	841280	1604980
Ov. produktiemiddelen						
Voorraad materialen	5340	3560	5920	2770	2140	17870
Vooruitbetaalde kosten	730	1470	370	390	450	2000
Totaal	6070	5030	6290	3160	2590	19870
Liquiditeiten:						
Voorraad produkt	64240	65840	68850	28140	62450	137830
Vorderingen	17800	16060	10150	7030	10050	56830
Effecten	13510	32830	150	200	10110	47120
Spaarrekeningen e.d.	45300	69670	28900	53070	39660	43710
Kas, lop.rek.banken/giro	16900	18200	5360	12570	18560	21350
Totaal	157750	202600	113410	101010	140830	306840
Overige bezittingen						
Woningen	176600	161380	193610	155360	172580	226960
Deelname veiling e.d.	2700	180	4330	910	3380	4550
Leningen u/g	5840	3050	11180	12120	250	7030
Diversen	8810	9250	6740	6370	9790	11120
Totaal	193950	173860	215860	174760	186000	249660
Totaal activa	1234670	1349850	1210810	820840	1170700	2181350
Passiva						
Vreemd vermogen	302510	298150	312680	216160	287510	503980
Eigen vermogen	932160	1051700	898130	604680	883190	1677370
Totaal passiva	1234670	1349850	1210810	820840	1170700	2181350
Eigen vermogen in % van het totaal vermogen	75	78	74	74	75	77

Bijlage 12 Samenstelling van het vreemde vermogen per 31 december 1987 en de vermogensvergelijking (gemiddeld per bedrijf)

	Alle bedrij- ven	W.v. bedrijven gelegen in:		Indeling naar bedrijfs- omvang op basis van sbe		
		West- Ned.	Midden- Ned.	70-160 sbe	160-260 sbe	260 sbe en meer
Aantal bedrijven	56	21	21	15	24	17
Vr. vermogen op lange term.						
Leningen van Rabobanken	206330	219200	187830	133580	188010	389500
Leningen van ov. banken	8690	0	19740	13640	7250	2580
Leningen van familieleden	23840	18010	32710	29350	24960	10600
Leningen van ov. partíc.	3910	2370	7220	3010	5950	820
Kredieten Rabobanken	26010	24120	29150	13790	27910	44990
Kredieten ov. banken	1370	0	3300	0	3060	0
Overig	10210	16320	8700	2710	15380	12390
Totaal	280360	280020	288650	196080	272520	460880
Vr. verm. op korte term.						
Te bet. omzet- en loonbel.	2090	2370	1200	790	2110	4520
Te betalen kosten	15590	14240	17840	16070	10150	27530
Te betalen investeringen	720	990	600	30	0	3740
Overig	3750	530	4390	3190	2730	7310
Totaal	22150	18130	24030	20080	14990	43100
Tot. vreemd vermogen	302510	298150	312680	216160	287510	503980
Vr.verm.in % v/h tot. verm.	25	22	26	26	25	23
Vermogensvergelijking						
Eigen verm. per 31-12-86	923330	1047480	885040	594890	889250	1635160
Corr.o/d balans 31-12-86	-1010	950	-1620	160	410	-6600
Herw. a.g.v.prijswijziging	-1320	-10370	8690	3420	-6250	1240
Eigen verm. per 1-01-87	921000	1038060	892110	598470	883410	1629800
Mut. eigen verm. in 1987	11160	13640	6020	6210	-210	47570
Eigen vermogen per 31 december 1987	932160	1051700	898130	604680	883200	1677370

Bijlage 13 Spreiding van het eigen vermogen in procenten van het totaalvermogen (solvabiliteit) per 31 december 1987 (aantal bedrijven per solvabiliteitsklasse in procenten)

	Alle bedrijven	Waarvan bedrijven gelegen in:		Indeling naar bedrijfsomvang op basis van sbe		
		West-Nederland	Midden-Nederland	70-160 sbe	160-260 sbe	260 e.m.
Aantal bedrijven	56	21	21	15	24	17
Solvabiliteitsklasse	%	%	%	%	%	%
0 - 10	-	-	-	-	-	-
10 - 20	4	-	7	8	-	5
20 - 30	2	-	4	5	-	-
30 - 40	3	-	2	-	4	5
40 - 50	6	9	2	-	12	5
50 - 60	10	5	18	13	11	4
60 - 70	9	14	7	13	4	14
70 - 80	22	24	20	15	20	39
80 - 90	23	24	22	15	37	5
90 - 100	21	24	18	31	12	23
	100	100	100	100	100	100
Eigen vermogen in % van het totaalvermogen (ongewogen gemiddelde)	73	78	70	73	74	73
Standaardfout	2,8	3,5	4,8	6,3	3,6	4,9

Bijlage 14 Liquiditeiten, voorraad materialen e.d. en veldinventaris minus vreemd vermogen op korte termijn per 31-12-87 (gemiddeld per bedrijf)

	Alle bedrij- ven	W.v. bedrijven gelegen in:		Indeling naar bedrijfs- omvang op basis van sbe		
		West- Ned.	Midden- Ned.	70-160 sbe	160-260 sbe	260 sbe en meer
Aantal bedrijven	56	21	21	15	24	17
Kas, lop. rekeningen banken en postgiro	16910	18190	5360	12560	18560	21350
Spaarrekeningen e.d.	45300	69670	28900	53070	39660	43710
Effecten	13510	32830	150	200	10110	47120
Voorraad produkt en vorderingen	82030	81910	79000	35180	72490	194660
Voorr. materialen e.d.	<u>6070</u>	<u>5030</u>	<u>6290</u>	<u>3160</u>	<u>2600</u>	<u>19870</u>
A. Totaal	163820	207630	119700	104170	143420	326710
Te betalen omzet- en loonbelasting	2090	2370	1200	790	2110	4520
Te betalen kosten	15590	14240	17840	16070	10150	27530
Te betalen investeringen	720	990	600	30	0	3740
Overig kort krediet	<u>3750</u>	<u>530</u>	<u>4380</u>	<u>3180</u>	<u>2720</u>	<u>7310</u>
B. Totaal vreemd ver- mogen op korte termijn	<u>22150</u>	<u>18130</u>	<u>24020</u>	<u>20070</u>	<u>14980</u>	<u>43100</u>
Saldo (A minus B)	141670	189500	95680	84100	128440	283610
id. in % v/d kosten	43	55	30	43	40	46

Bijlage 15 Spreiding van de liquiditeiten, voorraad materialen e.d. minus vreemd vermogen op korte termijn in procenten van de kosten (aantal bedrijven per liquiditeitsklasse in procenten)

	Alle be- drij- ven	Waarvan bedrij- ven gelegen in:		Indeling naar be- drijfsomvang op basis van sbe		
		West- Neder- land	Midden- Neder- land	70- 160 sbe	160- 260 sbe	260 sbe e.m.
Aantal bedrijven	56	21	21	15	24	17
Liquiditeitsklasse	%	%	%	%	%	%
Negatief	6	-	16	18	-	-
Positief						
0 - 10% van de jaarkosten	7	12	-	8	8	-
10 - 30% van de jaarkosten	31	41	29	20	43	23
30 - 50% van de jaarkosten	29	21	37	18	29	53
50 - 70% van de jaarkosten	14	2	18	23	4	19
70% en meer van de jaarkosten	13	24	-	13	16	5
Totaal positief	100	100	100	100	100	100

In de reeks "Periodieke Rapportage" zijn op dit gebied verschenen:

- No. 21-86 Rentabiliteit en financiering van de bloembollenteelt in Nederland over 1986
- No. 15-87 Rentabiliteit en financiering van de tuinbouw onder glas in Nederland over 1987
- No. 16-87 Rentabiliteit en financiering van de potplantenteelt onder glas in Nederland over 1987
- No. 17-87 Rentabiliteit en financiering van de snijbloemeteelt onder glas in Nederland over 1987
- No. 18-87 Rentabiliteit en financiering van de groenteteelt onder glas in Nederland over 1987
- No. 19-87 Rentabiliteit en financiering van de groenteteelt in de open grond in Nederland over 1987 (oogst 1987/88)
- No. 20-87 Rentabiliteit en financiering van de champignonteelt in Nederland over 1987
- No. 23-87 Rentabiliteit en financiering van de boomkwekerij in Nederland over 1987/88